

PROCEDURA REAGOWANIA NA ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA FIZYCZNEGO

Szkoła Podstawowa nr 3 im. mjr. Henryka Dobrzańskiego „Hubala” w Łodzi

Wtargnięcie napastnika; podejrzany przedmiot lub groźba wybuchu;

zagrożenie chemiczne lub biologiczne; ewakuacja i zagrożenie zewnętrzne

Najważniejsza zasada: Chroń życie i zdrowie. Nie narażaj siebie ani innych. Jeśli jest bezpośrednie zagrożenie, ostrzeż ludzi i wezwij 112, gdy możesz to zrobić bezpiecznie. Wykonuj polecenia służb.

Zasady stosowania procedury

1. Procedura obowiązuje wszystkich pracowników szkoły: nauczycieli, pracowników administracji i obsługi oraz osoby zatrudnione lub wykonujące zadania na rzecz szkoły — w zakresie ich obowiązków.
2. Każdy pracownik reaguje na zauważone zagrożenie. Nie czeka na zgodę dyrektora, jeżeli zwłoka może narazić ludzi na niebezpieczeństwo.
3. Nie trzeba zapamiętywać całego dokumentu. Należy znać krótką kartę reagowania z Załącznika nr 2 oraz wiedzieć, gdzie znajdują się aktualne załączniki operacyjne.
4. Drogi ewakuacyjne i instrukcja bezpieczeństwa pożarowego są odrębnymi dokumentami. Ta procedura ich nie zastępuje.
5. W razie rozbieżności należy chronić życie i zdrowie oraz wykonywać polecenia operatora numeru 112 i właściwych służb.

Zapamiętaj trzy kroki

1. ZAUWAŻ I OSTRZEŻ. 2. ODDAL SIĘ LUB UKRYJ — zależnie od sytuacji. 3. ZADZWOŃ POD 112, GDY JEST TO BEZPIECZNE.

§ 1. Cel i zakres

1. Celem procedury jest zapewnienie możliwie szybkiej i zrozumiałej reakcji na zdarzenia zagrażające życiu lub zdrowiu uczniów, pracowników i innych osób przebywających w szkole.
2. Procedura obejmuje w szczególności: wtargnięcie napastnika, zagrożenie użyciem broni lub niebezpiecznego narzędzia, podejrzany pakunek, groźbę wybuchu, zagrożenie chemiczne lub biologiczne, zagrożenie zewnętrzne oraz ewakuację, gdy jest bezpieczna.
3. Ochrona ludzi ma pierwszeństwo przed ochroną mienia, dokumentów i sprzętu.
4. Sposób działania zależy od miejsca i rodzaju zagrożenia. Nie każda sytuacja wymaga ewakuacji — czasem bezpieczniej jest pozostać w pomieszczeniu.

§ 2. Podstawa prawna i dokumenty powiązane

1. Art. 68 ust. 1 pkt 1, 3 i 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe: kierowanie szkołą, opieka nad uczniami i zapewnienie bezpieczeństwa. Na tej podstawie szkoła ustala

organizację treningów, odbioru i towarzyszenia uczniowi; przepisy te nie ustanawiają odrębnego corocznego obowiązku treningu ataku napastnika.

2. § 2, § 40 oraz § 41 ust. 1 pkt 1 i ust. 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach: bezpieczny pobyt, zapewnienie opieki i pomocy po wypadku oraz niezwłoczne zawiadomienie rodziców przez dyrektora lub upoważnionego pracownika. Pozostałe obowiązki powypadkowe realizuje się zgodnie z tym rozporządzeniem.
3. § 17 ust. 2 i 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów: częstotliwość i termin sprawdzenia ewakuacji oraz zawiadomienie PSP.
4. Art. 95 § 1, art. 97 oraz art. 98 § 1, a w przypadku opieki prawnej także art. 155 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy: piecza nad dzieckiem, wykonywanie władzy rodzicielskiej i przedstawicielstwo ustawowe.
5. Art. 17 i 19 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta; art. 33 ust. 1 i art. 34 ust. 7 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty; art. 57 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych: zgoda na świadczenia oraz ustawowe wyjątki pozwalające udzielić niezwłocznej pomocy bez uzyskania zgody w przewidzianych prawem okolicznościach.
6. Procedurę stosuje się z uwzględnieniem aktualnego brzmienia przepisów, w szczególności:
7. ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w tym zadań dyrektora w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa podczas zajęć organizowanych przez szkołę;
8. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach;
9. ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej oraz właściwych przepisów wykonawczych;
10. ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej — w zakresie mającym zastosowanie do szkoły;
11. ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych — w zakresie mającym zastosowanie do współdziałania właściwych organów;
12. ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich — w zakresie ochrony małoletnich.
13. Procedura nie zastępuje instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, planów ewakuacji, poleceń służb ani innych dokumentów wymaganych przepisami.

§ 3. Co robi każdy pracownik, gdy zauważy zagrożenie

1. Ostrzeż osoby w pobliżu, jeśli możesz to zrobić bezpiecznie.
2. Powiadom dyrektora, wicedyrektora lub sekretariat, jeżeli nie opóźni to wezwania pomocy.
3. W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia zadzwoń pod 112, jeśli możesz to zrobić bezpiecznie. Nie czekaj na zgodę przełożonego.

4. Podaj, co się stało, gdzie jest zagrożenie, czy są ranni i jak można się z Tobą skontaktować. Odpowiadaj na pytania operatora i wykonuj jego polecenia.
5. Podstawowym numerem alarmowym jest 112. Pozostałe numery alarmowe: 997 – Policja, 998 – straż pożarna, 999 – pogotowie ratunkowe. Telefon do dyrekcji lub sekretariatu nie zastępuje wezwania służb.
6. W zgłoszeniu należy podać, w miarę posiadanych informacji: nazwę i dokładny adres szkoły, część budynku, piętro lub salę, rodzaj zagrożenia, miejsce pobytu grupy i liczbę uczniów, informacje o rannych, znany opis sprawcy lub przedmiotu oraz imię, nazwisko i numer telefonu zgłaszającego. Nie należy opóźniać zgłoszenia w celu ustalenia brakujących danych. Należy odpowiadać na pytania operatora i nie kończyć rozmowy przed potwierdzeniem przyjęcia zgłoszenia, chyba że dalsza rozmowa bezpośrednio zagraża bezpieczeństwu.
7. Nie dotykaj podejrzanych przedmiotów, nie sprawdzaj samodzielnie zagrożenia i nie rozpowszechniaj niepotwierdzonych informacji ani zdjęć.

Jeśli nie wiesz, co zrobić:

Odsuń ludzi od zagrożenia, jeśli to bezpieczne, zadzwoń pod 112 i wykonuj instrukcje operatora. Nie podejmuj działań, które mogą zwiększyć ryzyko.

§ 4. Wewnętrzny sygnał zagrożenia napastnikiem

1. Sygnałem zagrożenia napastnikiem jest dźwięk sygnalizatora alarmowego. Jest to wewnętrzne ustalenie szkoły. Sygnał oznacza zagrożenie napastnikiem lub osobą zagrażającą użyciem broni albo niebezpiecznego narzędzia.
2. Przed rozpoczęciem stosowania sygnału dyrektor zapewnia sprawdzenie możliwości jego nadania, słyszalności w miejscach pobytu uczniów i pracowników oraz wyraźnego odróżnienia od dzwonek lekcyjnych i szkolnego alarmu pożarowego obejmującego trzy sygnały. Pracownicy poznają jego brzmienie i sposób uruchomienia podczas instruktażu. Do czasu wykonania tych czynności stosuje się jednoznaczny komunikat słowny o zagrożeniu.
3. Alarm może uruchomić każdy przeszkolony pracownik, który zauważy zagrożenie lub otrzyma wiarygodną informację o jego wystąpieniu, jeżeli może uczynić to bezpiecznie. Nie wymaga to zgody dyrektora. Nie należy przechodzić przez strefę zagrożenia w celu dotarcia do urządzenia alarmowego.
4. Nauczyciel pozostający z uczniami w sali nie wychodzi sprawdzać sytuacji. Zabezpiecza grupę w pomieszczeniu, chyba że wiarygodne informacje lub bezpośrednio obserwowana sytuacja wskazują na możliwość bezpiecznego oddalenia się od zagrożenia. Działania ochronne rozpoczyna się niezwłocznie, bez oczekiwania na zakończenie dźwięku sygnalizatora.
5. Przy awarii sygnalizatora lub braku prądu ostrzeżenie przekazuje się bezpiecznym dostępnym sposobem, np. przez telefon albo komunikat słowny: „Uwaga, zagrożenie napastnikiem. Zabezpieczyć uczniów”. Nie wysyła się osób przez strefę zagrożenia w celu przekazania ostrzeżenia. Osoby niesłyszące lub potrzebujące wsparcia w rozumieniu komunikatu informuje się w sposób dostosowany do ich potrzeb.
6. Sygnału zagrożenia napastnikiem nie stosuje się dla pożaru, podejrzanego pakunku lub substancji ani innego zagrożenia wymagającego odmiennego działania. W takich sytuacjach

stosuje się właściwy dla zagrożenia alarm lub jednoznaczny komunikat określający rodzaj zagrożenia i wymagane postępowanie.

7. Alarm odwołuje ustnie dyrektor szkoły lub osoba przez niego upoważniona, po uzgodnieniu z Policją kierującą działaniami, z użyciem ustalonego hasła znanego wszystkim pracownikom szkoły. Wraz z hasłem przekazuje się jednoznaczny komunikat o odwołaniu alarmu oraz dalsze polecenia.
8. Hasło odwołania alarmu ustala dyrektor szkoły i zmienia je raz w roku, na początku roku szkolnego. Dyrektor zapewnia zapoznanie wszystkich pracowników z aktualnym hasłem; nowo zatrudnieni pracownicy są z nim zapoznawani przed rozpoczęciem wykonywania obowiązków.
9. Aktualnego hasła nie zamieszcza się w publicznie dostępnej wersji procedury. Informację o nim przekazuje się pracownikom w sposób zapewniający poufność.
10. Ustanie dźwięku sygnalizatora ani zwykły dzwonek lekcyjny nie oznaczają końca zagrożenia. Alarm nie zastępuje wezwania 112. Pracownicy wykonują bezpośrednie polecenia właściwych służb.

§ 5. Postępowanie według schematu 4U w przypadku zagrożenia ze strony osoby posiadającej niebezpieczne narzędzie lub przedmiot

1. Postępowanie określone w niniejszym paragrafie uwzględnia materiał MEN „Postępowanie nauczyciela w sytuacji zagrożenia ze strony osoby posiadającej niebezpieczne narzędzie lub przedmiot”. Schemat 4U obejmuje: UWAŻAJ – UCIEKAJ – UKRYJ SIĘ – UDAREMNIJ ATAK. Nie stanowi sztywnej kolejności czynności; działanie dobiera się do aktualnej sytuacji.

A. UWAŻAJ – rozpoznanie zagrożenia i przekazanie informacji

2. Nauczyciel ocenia zagrożenie wyłącznie na podstawie informacji dostępnych bez narażania siebie i uczniów. Nie zbliża się do sprawcy, nie śledzi go ani nie wysyła uczniów w celu sprawdzenia sytuacji. Ocenia możliwość bezpiecznego oddalenia grupy lub pozostania w pomieszczeniu. Powiadamia dyrektora i 112 zgodnie z § 3, bez opóźniania działań ochronnych.

B. UCIEKAJ – jeżeli istnieje bezpieczna droga oddalenia się

3. Oddal się od napastnika najbezpieczniejszą dostępną drogą. Nie idź w kierunku zagrożenia.
4. Jeżeli istnieje bezpieczna droga oddalenia się, nauczyciel wyprowadza uczniów pozostających pod jego opieką. Jeżeli wyprowadzenie grupy nie jest bezpieczne, pozostaje z uczniami i zabezpiecza ich w możliwie bezpiecznym pomieszczeniu.
5. Nauczyciel nie pozostawia grupy w celu samodzielnej ucieczki. Jeżeli wyprowadzenie uczniów nie jest bezpieczne, pozostaje z nimi i zabezpiecza ich w możliwie bezpiecznym pomieszczeniu. Polecenia kierowane do uczniów powinny być krótkie i jednoznaczne.
6. Nie wracaj po plecaki, dokumenty ani inne rzeczy. Nie wracaj po osoby do strefy zagrożenia.
7. Po dotarciu w bezpieczne miejsce powiadom służby o znanych Ci osobach, które mogły pozostać w budynku.

C. UKRYJ SIĘ – jeżeli ucieczka nie jest bezpieczna

8. Wejdź do najbliższego możliwie bezpiecznego pomieszczenia, jeśli możesz zrobić to bez narażenia siebie i innych.
9. Zamknij drzwi, zabezpiecz wejście, jeśli jest to możliwe, i odsuń ludzi od drzwi oraz okien.
10. Wycisz telefon. Zachowaj ciszę i nie ujawniaj publicznie swojego położenia.
11. Wyciszenie obejmuje również wibracje. Nauczyciel poleca wyciszenie telefonów także uczniom. W miarę możliwości zabezpiecza drzwi przed otwarciem i odsuwa grupę poza bezpośredni widok z korytarza.
12. Zadzwoń pod 112 lub przekaz wiadomość służbom, jeśli możesz to zrobić bezpiecznie.
13. Jeżeli rozmowa głosowa mogłaby ujawnić miejsce ukrycia, należy bezpiecznym dostępnym kanałem poprosić inną osobę o wezwanie 112, podając lokalizację grupy. Nie należy zakładać możliwości zgłoszenia zagrożenia zwykłym SMS na numer 112.
14. Pozostań w bezpiecznym miejscu do czasu wiarygodnego polecenia służb. Nie otwieraj drzwi na podstawie niesprawdzonego okrzyku.

D. UDAREMNIJ ATAK – wyłącznie jako ostateczność

15. Udaremnienie ataku odnosi się wyłącznie do bezpośredniego zagrożenia życia, gdy nie ma bezpiecznej możliwości ucieczki ani ukrycia. Nie jest standardowym zadaniem nauczyciela ani obowiązkiem podjęcia walki. Nie należy próbować odebrać sprawcy niebezpiecznego przedmiotu ani samodzielnie go obezwładnić, jeżeli można tego uniknąć.
16. Podejmuj wyłącznie działania niezbędne do ochrony życia własnego i innych, w granicach prawa i realnych możliwości. Nie polecaj dzieciom konfrontowania się z napastnikiem. Nie próbuj samodzielnie prowadzić działań taktycznych.

E. Gdy przybywa Policja

17. Wykonuj polecenia funkcjonariuszy natychmiast i spokojnie.
18. Trzymaj ręce widoczne, nie wykonuj gwałtownych ruchów i nie podbiegaj do funkcjonariuszy.
19. Nie utrudniaj działań. Przekaz znane informacje o zagrożeniu, rannych i osobach, których lokalizacja jest znana.

§ 6. Zagrożenie podczas przerwy, na boisku lub w pomieszczeniach wspólnych

1. Najbliższy pracownik pomaga osobom znajdującym się w jego bezpośredniej opiece i wybiera bezpieczne działanie zgodnie z położeniem zagrożenia.
2. Podczas przerwy oraz pobytu w świetlicy, stołówce, szatni lub na boisku najbliższy pracownik obejmuje opieką uczniów znajdujących się w jego pobliżu, również z innych klas. Nie kieruje ich na poszukiwanie wychowawcy.
3. Nie wysyłać uczniów do ich klas ani do szukania wychowawcy, jeżeli musieliby przejść w pobliżu zagrożenia.
4. Nie zostawiaj grupy po to, by szukać innych uczniów, jeśli narażałoby to kogokolwiek na niebezpieczeństwo.

5. W przypadku ucznia wymagającego pomocy zastosuj ustalony wcześniej sposób wsparcia, o ile jest to bezpieczne.
6. Wsparcie obejmuje pomoc w przemieszczaniu się, rozumieniu poleceń i komunikacji. Jeżeli bezpieczne wyprowadzenie ucznia nie jest możliwe, należy zapewnić mu możliwie bezpieczne schronienie i przekazać służbom dokładną lokalizację oraz rodzaj potrzebnej pomocy.
7. Przekaż służbom informacje o uczniach lub pracownikach, którzy mogą potrzebować pomocy.

§ 7. Podejrzany pakunek lub groźba wybuchu

1. Nie dotykaj, nie otwieraj, nie przesuwaj i nie sprawdzaj przedmiotu.
2. Ostrzeż osoby w pobliżu i odejdź na bezpieczną odległość. Nie gromadź ludzi przy znalezisku.
3. Powiadom 112 i dyrektora, jeśli możesz to zrobić bezpiecznie. Przekaż dokładne miejsce i to, co zauważyłeś.
4. Zachowaj wiadomość lub treść groźby, jeżeli można to zrobić bezpiecznie; nie odpowiadaj nadawcy i nie rozpowszechniaj jej.
5. Przy telefonicznej groźbie należy zapisać, o ile jest to bezpieczne, godzinę, numer rozmówcy, treść wypowiedzi, wskazane miejsce zagrożenia i słyszalne dźwięki. Telefonu ani urządzeń radiowych nie używa się bezpośrednio przy podejrzanym przedmiocie; zgłoszenie wykonuje się po oddaleniu się.
6. Osoby znajdujące się w pobliżu podejrzanego przedmiotu należy niezwłocznie oddalić bezpieczną drogą omijającą przedmiot. Dalszą ewakuację i miejsce zbiórki ustala się zgodnie z poleceniami służb. Nie należy samodzielnie określać zasięgu działania ładunku.
7. Nie należy pozostawać przy podejrzanym przedmiocie w oczekiwaniu na służby. Osoby w pobliżu oddala się od niego dostępną bezpieczną drogą. Nie należy samodzielnie określać zasięgu działania ładunku, poszukiwać go ani neutralizować.
8. Po wybuchu oddal się od uszkodzonych konstrukcji i miejsca zdarzenia. Pomagaj innym dopiero wtedy, gdy nie narażasz siebie i możesz działać bezpiecznie.

§ 8. Nieznana substancja lub zagrożenie chemiczne/biologiczne

1. Nie dotykaj, nie wąchaj, nie próbuj sprzątać ani neutralizować nieznanej substancji.
2. Odsuń ludzi od miejsca zdarzenia, nie dopuszczaj osób postronnych i powiadom 112.
3. Nie prowadź uczniów przez miejsce, w którym może znajdować się substancja.
4. Jeżeli zagrożenie jest na zewnątrz, zamknij okna i drzwi oraz ogranicz dopływ powietrza z zewnątrz, jeśli jest to możliwe i bezpieczne. Wykonuj polecenia służb.
5. Jeżeli substancja znajduje się wewnątrz, nie decyduj samodzielnie o sposobie dekontaminacji. Oddal ludzi od źródła i czekaj na instrukcje służb.
6. Przekaż służbom informację o osobach, które mogły mieć kontakt z substancją. Nie podawaj domowych „odtrutek”.

§ 9. Ewakuacja i zagrożenie zewnętrzne

1. Ewakuuj ludzi, gdy droga jest bezpieczna i ewakuacja nie prowadzi w stronę zagrożenia.
2. W razie zagrożenia napastnikiem nie uruchamiaj automatycznie zwykłej ewakuacji, jeżeli mogłaby skierować ludzi w niebezpieczne miejsce.
3. Podczas zwykłej ewakuacji stosuj odrębną instrukcję bezpieczeństwa pożarowego i oznaczenia dróg ewakuacyjnych.
4. Nie korzystaj ze standardowego miejsca zbiórki, jeśli może być zagrożone. Wykonuj polecenia służb lub osoby kierującej ewakuacją.
5. Na bezpiecznym miejscu sprawdź stan liczbowy uczniów i zgłoś braki, osoby ranne oraz osoby, których położenie jest nieznane.
6. Należy w miarę możliwości sprawdzić również tożsamość uczniów, uwzględniając osoby z innych klas objęte opieką. Dyrekcji i służbom przekazuje się miejsce pobytu grupy oraz ostatnią znaną lokalizację brakujących osób. Nie opuszcza się grupy w celu samodzielnych poszukiwań.
7. Jeżeli zagrożenie jest na zewnątrz budynku, pozostań wewnątrz i ogranicz dostęp do okien/drzwi, jeśli polecenia służb lub charakter zagrożenia tego wymagają.
8. Szczegółowe drogi ewakuacji, miejsca zbiórki i zasady ochrony przeciwpożarowej znajdują się w odrębnych dokumentach szkoły.

§ 10. Podział odpowiedzialności

1. Kolejność przejmowania koordynacji działań w razie nieobecności lub braku możliwości działania dyrektora określa Załącznik nr 1. Wyznaczenie osoby koordynującej nie zwalnia pozostałych pracowników z natychmiastowego wezwania pomocy i ochrony uczniów.
2. Dyrektor lub osoba przejmująca koordynację wyznacza, gdy jest to bezpieczne, osoby do kontaktu ze służbami, zbierania informacji o grupach i przekazywania komunikatów rodzicom. Zadania organizacyjne nie mogą opóźniać działań ochronnych ani wezwania 112.

Kto	Co robi
Każdy pracownik	Ostrzega, wzywa pomoc, chroni osoby w swoim otoczeniu, wykonuje polecenia służb. Nie czeka na zgodę, jeśli zwłoka zagraża ludziom.
Nauczyciel / osoba sprawująca opiekę	Podjęmuje bezpieczne działanie wobec grupy, nie kieruje uczniów w stronę zagrożenia, po dotarciu w bezpieczne miejsce sprawdza stan grupy i zgłasza braki.
Dyrektor	Organizuje przygotowanie szkoły, koordynuje działania, gdy jest to możliwe, kontaktuje się z organem prowadzącym i organizuje działania po zdarzeniu. Nie opóźnia to wezwania służb.
Wicedyrektor / wyznaczony zastępca	Przejmuje zadania dyrektora, gdy dyrektor jest nieobecny lub nie może działać. Kolejność zastępstwa należy wpisać w Załączniku nr 1.

Kto	Co robi
Sekretariat / pracownik przy wejściu	Jeśli jest to bezpieczne, przekazuje zgłoszenia, wzywa służby i udostępnia im potrzebne informacje. Nie pozostaje przy wejściu, jeśli zagraża to jego bezpieczeństwu.
Administracja i obsługa	Ostrzega osoby w pobliżu, pomaga w bezpiecznym działaniu i przekazuje służbom informacje, które zna. Nie podejmuje samodzielnej konfrontacji z napastnikiem.

§ 11. Pierwsza pomoc i wsparcie uczniów

1. Pierwszej pomocy udzielaj w zakresie swoich umiejętności i tylko wtedy, gdy możesz zrobić to bezpiecznie. W razie potrzeby stosuj instrukcje operatora 112.
2. Priorytetowo uwzględnij dzieci młodsze oraz osoby potrzebujące asysty, alternatywnej komunikacji lub innego wsparcia.
3. Nie wracaj do strefy zagrożenia, aby udzielić pomocy, jeśli narażałoby to Ciebie lub innych. Przekaż służbom informacje o osobach potrzebujących pomocy.
4. Po zdarzeniu dyrektor organizuje opiekę nad uczniami, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne i bezpieczny odbiór dzieci.
5. Nie należy zmuszać uczniów do publicznego opowiadania o przeżyciach ani bagatelizować ich reakcji. Wsparcie organizuje się także dla pracowników potrzebujących pomocy; reakcje stresowe mogą wystąpić z opóźnieniem.

§ 12. Po zakończeniu zagrożenia

1. Nie ogłaszaj samodzielnie końca alarmu, jeżeli wymaga to uzgodnienia ze służbami. Nie wracaj do zagrożonej części budynku bez zgody właściwych służb.
2. Wyznaczona osoba ustala, w miarę dostępnych informacji, stan uczniów i pracowników oraz przekazuje służbom informacje o osobach rannych lub zaginionych.
3. Rodzicom przekazuje się tylko potwierdzone informacje, zgodnie z ustaleniami dyrektora. Nie publikuj zdjęć, nazwisk dzieci ani niesprawdzonych relacji.
4. Komunikat dla rodziców określa miejsce i czas bezpiecznego odbioru uczniów. Do czasu jego przekazania rodzice nie powinni przyjeżdżać do strefy zagrożenia ani utrudniać dojazdu służb. Uczniowie pozostają pod opieką pracowników do przekazania osobom uprawnionym.
5. Dyrektor organizuje odbiór uczniów przez osoby uprawnione. Należy sprawdzić tożsamość odbierającego i odnotować przekazanie dziecka zgodnie z przyjętymi zasadami.
6. Po zdarzeniu sporządza się notatkę: data, godzina, miejsce, źródło zgłoszenia, podjęte działania, wezwanie służb, skutki i zalecenia. Dokumenty przechowuje się z poszanowaniem ochrony danych.

§ 13. Szkolenia, sprawdzanie i aktualizacja

1. Każdy pracownik zapoznaje się z procedurą i potwierdza to podpisem w Załączniku nr 3.
2. Dyrektor lub osoba wyznaczona organizuje instruktaż dla pracowników i sprawdza, czy znają krótką kartę reagowania oraz sposób alarmowania.

3. Ćwiczenia planuje się odpowiedzialnie, z uwzględnieniem wieku i bezpieczeństwa psychicznego uczniów oraz przepisów dotyczących ewakuacji.
4. Ćwiczenia z udziałem uczniów są zapowiedziane i dostosowane do ich wieku oraz potrzeb. Nie stosuje się pozorowania przemocy ani zaskakiwania uczestników.
5. Procedurę sprawdza się po istotnym zdarzeniu, zmianach w organizacji szkoły, zmianie dokumentacji obiektu lub zmianie przepisów i zaleceń.
6. Wrażliwe informacje o zabezpieczeniach i punktach schronienia przechowuje się w ograniczonym dostępie. Nie umieszcza się ich w publicznie dostępnych materiałach.

§ 14. Coroczne ćwiczenia reagowania na zagrożenia

1. Dyrektor Szkoły w każdym roku szkolnym zarządza przeprowadzenie co najmniej jednego treningu reagowania na zagrożenia objęte niniejszą procedurą. Termin, zakres, scenariusz, uczestników, osoby odpowiedzialne i sposób dokumentowania ćwiczeń określa zarządzenie Dyrektora Szkoły. Jest to zasada organizacyjna przyjęta przez szkołę w ramach realizacji obowiązków zapewnienia bezpieczeństwa.
2. Trening obejmuje w szczególności rozpoznawanie sygnałów alarmowych, powiadamianie, bezpieczne oddalenie się lub zabezpieczenie uczniów w pomieszczeniu, sprawdzenie stanu grupy oraz przekazanie uczniów osobom uprawnionym. Ćwiczenia z udziałem uczniów są zapowiedziane, dostosowane do wieku i potrzeb uczestników; nie pozoruje się przemocy ani nie zaskakuje uczestników. Po ćwiczeniach sporządza się notatkę z wnioskami i zaleceniami.
3. Niezależnie od powyższego przeprowadza się praktyczne sprawdzenie organizacji i warunków ewakuacji zgodnie z § 17 rozporządzenia przeciwpożarowego. W obiektach, w których cyklicznie zmienia się jednocześnie grupa ponad 50 użytkowników, w szczególności w szkołach, sprawdzenie odbywa się co najmniej raz w roku, w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od rozpoczęcia korzystania z obiektu przez nowych użytkowników. Właściwego komendanta powiatowego lub miejskiego PSP powiadamia się o terminie nie później niż tydzień przed ćwiczeniami. Trening innych zagrożeń nie zastępuje wymaganego sprawdzenia ewakuacji.

§ 15. Odbiór uczniów po zakończeniu zagrożenia

1. Po ataku lub innym zdarzeniu objętym procedurą ucznia odbiera rodzic uprawniony do sprawowania pieczy nad dzieckiem, opiekun prawny albo pełnoletnia osoba przez niego pisemnie upoważniona. Upoważnienie składa się na początku roku szkolnego w sekretariacie szkoły, w formie wniosku wskazującego osoby uprawnione do odbioru; można je aktualizować lub odwołać w ciągu roku. Sekretariat zapewnia dostęp do aktualnych upoważnień osobom organizującym odbiór, z poszanowaniem ochrony danych. Jest to szkolna zasada organizacji odbioru, a nie ustawowy wymóg składania wniosku na początku roku.
2. Odbiór odbywa się w bezpiecznym miejscu wskazanym przez dyrektora lub osobę koordynującą, z uwzględnieniem poleceń służb. Pracownik sprawdza tożsamość odbierającego i jego uprawnienie, uwzględniając znane szkole orzeczenia sądu ograniczające pieczę lub kontakty. Odnotowuje imię i nazwisko ucznia, osoby odbierającej, datę i godzinę przekazania oraz pracownika przekazującego ucznia. W razie wątpliwości uczeń pozostaje pod opieką szkoły do wyjaśnienia sprawy.

3. Do chwili odbioru przez osobę uprawnioną uczniowie pozostają pod nieprzerwaną opieką pracowników szkoły, także po zakończeniu zajęć oraz w zastępczym miejscu pobytu. Dyrektor zapewnia obsadę i przekazanie opieki pomiędzy pracownikami. Po zdarzeniu nie zwalnia się uczniów samodzielnie na podstawie zwykłej zgody na samodzielny powrót; wyjątkiem jest przekazanie ucznia zespołowi ratownictwa medycznego lub innym właściwym służbom w ramach działań ratunkowych, które dokumentuje się.

§ 16. Wezwanie zespołu ratownictwa medycznego i transport ucznia

1. Gdy stan ucznia wymaga pomocy medycznej, pracownik niezwłocznie wzywa 112 lub 999 i zapewnia pierwszą pomoc w zakresie swoich umiejętności. Dyrektor albo wyznaczony pracownik równolegle, a gdy nie jest to możliwe — niezwłocznie po wezwaniu pomocy, zawiadamia rodzica lub opiekuna prawnego o zdarzeniu i wezwaniu zespołu ratownictwa medycznego. Nie opóźnia się wezwania pomocy w celu uzyskania kontaktu z rodzicem. Odnotowuje się próby kontaktu, godzinę zawiadomienia i przekazane informacje.
2. O konieczności i pilności transportu do szpitala decyduje personel medyczny. Jeżeli stan ucznia i decyzja zespołu na to pozwalają, szkoła organizuje przejęcie opieki przez rodzica lub opiekuna prawnego przed transportem. Nie wolno jednak wstrzymywać koniecznej pomocy ani pilnego transportu z powodu nieobecności rodzica, braku kontaktu lub oczekiwania na jego zgodę. Zasady udzielania świadczeń bez zgody w sytuacjach wymagających niezwłocznej pomocy ocenia i stosuje personel medyczny zgodnie z przepisami; nie ograniczają się one wyłącznie do zagrożenia życia.
3. Gdy rodzic lub opiekun prawny nie jest obecny, dyrektor lub osoba zastępująca wyznacza pracownika do towarzyszenia uczniowi w drodze do szpitala i pozostania z nim do przejęcia opieki przez rodzica lub opiekuna prawnego. Przejazd pracownika karetką uzgadnia się z kierownikiem zespołu ratownictwa medycznego. Jeśli nie jest możliwy, organizuje się niezwłoczny dojazd pracownika do wskazanego szpitala, bez opóźniania wyjazdu karetki. Przed opuszczeniem szkoły przez pracownika zapewnia się opiekę pozostałym uczniom.
4. Rodzicowi lub opiekunowi prawnemu przekazuje się informację o szpitalu, do którego skierowano ucznia, oraz dane kontaktowe towarzyszącego pracownika. Pracownik nie staje się przedstawicielem ustawowym dziecka i nie zastępuje rodzica przy podejmowaniu decyzji o leczeniu. Upoważnienie do odbioru ucznia nie jest zgodą na leczenie. Obecność pracownika ani skuteczne zawiadomienie rodzica nie są warunkiem rozpoczęcia pilnego transportu.

§ 17. Informowanie rodziców o wystąpieniu zagrożenia

1. Za organizację przekazywania informacji rodzicom odpowiada Dyrektor Szkoły, a w razie jego nieobecności lub braku możliwości działania — osoba przejmująca koordynację zgodnie z Załącznikiem nr 1. Zbiorczy komunikat do wszystkich rodziców i opiekunów prawnych wysyła przez e-dziennik dyrektor albo wyznaczony i upoważniony pracownik, w szczególności pracownik sekretariatu. Osobę odpowiedzialną oraz zastępstwo wskazuje się w szkolnych ustaleniach organizacyjnych; zapewnia się im odpowiednie uprawnienia w e-dzienniku.
2. Komunikat wysyła się niezwłocznie po uzyskaniu potwierdzonych informacji, gdy można to zrobić bezpiecznie i bez opóźniania wezwania służb oraz ochrony uczniów. Treść ustala dyrektor lub osoba koordynująca, z uwzględnieniem poleceń służb. Pracownik sprawujący

bezpośrednią opiekę nad grupą nie opuszcza jej w celu przygotowania lub wysłania zbiorczego komunikatu.

3. Pierwszy komunikat zawiera datę i godzinę, ogólną informację o potwierdzonym zagrożeniu i podjętych działaniach oraz jednoznaczne zalecenie dla rodziców. Jeżeli odbiór nie jest jeszcze możliwy, należy wskazać, aby nie przyjeżdżać do szkoły ani do strefy zagrożenia, nie utrudniać dojazdu służb i oczekiwać na dalszą wiadomość. Nie podaje się nazwisk poszkodowanych, zdjęć, lokalizacji ukrytych grup ani innych informacji mogących zagrozić bezpieczeństwu. Nie zapewnia się, że wszyscy są bezpieczni, jeżeli nie zostało to potwierdzone.
4. Po potwierdzeniu przez właściwe służby możliwości bezpiecznego odbioru przekazuje się kolejny komunikat określający miejsce, czas i zasady odbioru uczniów oraz osoby uprawnione do odbioru. Informacje aktualizuje się po istotnej zmianie sytuacji i po zakończeniu zagrożenia, podając godzinę aktualizacji. Zakończenie zagrożenia ogłasza się po uzgodnieniu z właściwymi służbami.
5. W razie niedostępności e-dziennika dyrektor lub osoba koordynująca uruchamia zastępcze powiadamianie telefoniczne według aktualnych danych kontaktowych szkoły. Wyznaczeni pracownicy kolejno kontaktują się z rodzicami przydzielonych klas z telefonu stacjonarnego szkoły. W pierwszej kolejności wykonuje się połączenia wymagające pilnego działania rodzica. W razie niedostępności także telefonu stacjonarnego powiadomienia przez e-dziennik lub telefon ponawia się niezwłocznie po przywróceniu możliwości komunikacji, bez przerywania opieki nad uczniami i działań ratunkowych. Nie udostępnia się rodzicom danych kontaktowych innych rodzin. Próby kontaktu i przekazane informacje odnotowuje się. Publiczny komunikat na stronie szkoły może uzupełniać powiadomienia, lecz nie zastępuje kontaktu indywidualnego w sprawach wymagających pilnego działania rodzica.
6. Rodziców ucznia poszkodowanego, wymagającego pomocy medycznej albo którego miejsca pobytu nie ustalono, powiadamia się indywidualnie i niezwłocznie, w pierwszej kolejności telefonicznie. Zbiorcza wiadomość w e-dzienniku nie zastępuje tego zawiadomienia. Brak odczytania wiadomości nie stanowi zgody na zwolnienie ucznia spod opieki szkoły.
7. Osoba wysyłająca zachowuje treść komunikatów i odnotowuje czas wysłania, kanał oraz odbiorców, a także ustalone problemy z doręczeniem. Aktualne dane kontaktowe i zasady zastępczego powiadamiania sprawdza się na początku roku szkolnego oraz podczas corocznych ćwiczeń. Powyższy sposób komunikacji stanowi rozwiązanie organizacyjne szkoły przyjęte na podstawie art. 68 ust. 1 pkt 1, 3 i 6 ustawy – Prawo oświatowe; przepisy nie nakazują używania e-dziennika jako jedynego kanału zawiadamiania.

§ 18. Zatwierdzenie

1. Procedura wchodzi w życie z dniem określonym w zarządzeniu Dyrektora Szkoły.

ZAŁĄCZNIK NR 1. KARTA USTALEŃ DZIAŁAŃ

Ważne

Uzupełnia dyrektor lub osoba upoważniona po sprawdzeniu rzeczywistych warunków szkoły. Wrażliwych danych o zabezpieczeniach, miejscach schronienia i ograniczeniach budynku nie udostępnia się publicznie.

Ustalenie	Wpis do uzupełnienia
Adres szkoły i sposób przekazania służbom informacji o wejściu	Adres szkoły: Telefon szkoły: Sekretariat: Dyrektor – kontakt służbowy: Wicedyrektor – kontakt służbowy: Informacja o wejściu dla służb:
Osoba zastępująca dyrektora — kolejność zastępstwa	1. Dyrektor: 2. Wicedyrektor: 3. Osoba wyznaczona do zastępstwa: 4. Kolejna osoba wyznaczona:
Sygnał / sposób alarmowania przy napastniku	Dźwięk sygnalizatora alarmowego, zgodnie z § 4. Sposób uruchomienia dostępny pracownikom:
Sposób alarmowania zastępczego, np. przy braku prądu	
Sposób alarmowania o zagrożeniu zewnętrznym	
Osoba odpowiedzialna za kontakt ze służbami / zastępstwo	Osoba odpowiedzialna: Zastępca:
Osoba koordynująca wsparcie uczniów wymagających asysty	Osoba odpowiedzialna: Zastępca:
Podstawowe i alternatywne miejsce zbiórki — zgodnie z odrębnymi dokumentami	Podstawowe miejsce: Alternatywne miejsce:

Ustalenie	Wpis do uzupełnienia
Miejsce przechowywania aktualnej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego i planów	
Sposób przekazywania potwierdzonych komunikatów rodzicom	
Data sprawdzenia i osoba sprawdzająca	
Osoba odpowiedzialna za przekazywanie informacji rodzicom i jej zastępca	Osoba odpowiedzialna: Zastępca:
Osoba odpowiedzialna za zbieranie informacji o grupach i jej zastępca	Osoba odpowiedzialna: Zastępca:

ZAŁĄCZNIK NR 2. KRÓTKA KARTA REAGOWANIA DLA KAŻDEGO PRACOWNIKA

ZAPAMIĘTAJ: OSTRZEŻ; ODDAL SIĘ LUB UKRYJ; 112

Nie narażaj siebie ani innych. Nie czekaj na zgodę przełożonego, jeśli zwłoka może zagrażać życiu.

NAPASTNIK / BROŃ	Dźwięk sygnalizatora alarmowego oznacza zagrożenie napastnikiem, a nie polecenie zbiorowej ewakuacji. Jeśli droga jest bezpieczna – oddal grupę od zagrożenia. Jeśli nie – ukryj się z uczniami, zamknij drzwi, wycisz telefony i zachowaj ciszę. Wezwij 112, gdy jest bezpiecznie.
PODEJRZANY PAKUNEK	Nie dotykaj i nie przenoś. Odsuń ludzi. Powiadom 112 i wykonuj polecenia służb.
GROŻBA WYBUCHU	Przekaż informację służbom. Nie sprawdzaj samodzielnie przedmiotów ani miejsc. Nie kieruj ludzi przez zagrożoną strefę.
NIEZNANA SUBSTANCJA	Nie dotykaj, nie wąchaj, nie sprzątaj. Odsuń ludzi i zadzwoń pod 112. Nie próbuj neutralizować substancji.
EWAKUACJA	Idź tylko bezpieczną drogą zgodnie z instrukcją i poleceniami. Nie wracaj po rzeczy. Na miejscu sprawdź grupę i zgłoś braki.
POLICJA NA MIEJSCU	Zachowaj spokój, trzymaj ręce widoczne, wykonuj polecenia. Nie podbiegaj i nie utrudniaj działań.
NIE WIEM, CO ROBIĆ	Ostrzeż ludzi, jeśli to bezpieczne. Zadzwoń pod 112. Słuchaj operatora i służb.

ODWOŁANIE ALARMU: ustny komunikat dyrektora lub osoby upoważnionej z ustalonym hasłem znanym wszystkim pracownikom. Hasło zmienia się raz w roku. Samo ustanie dźwięku nie oznacza końca zagrożenia.

ZAŁĄCZNIK NR 3. POTWIERDZENIE ZAPOZNANIA SIĘ Z PROCEDURĄ

Oświadczam, że zapoznałem/am się z procedurą reagowania na zagrożenia bezpieczeństwa fizycznego, rozumiem podstawowe zasady postępowania i wiem, gdzie znajduje się krótka karta reagowania.

Lp.	Imię i nazwisko / stanowisko	Data	Podpis
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			